

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз ОК 11/2014
04.06.2014. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Предрага Глигоријевића, Веска Крстајића, Биљане Синановић и Соње Павловић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Милом Ристић, као записничарем, у кривичном предмету против окривљених Александра Поповића, Миће Петраковића, Зорана Гулића и др, због кривичног дела давања лажног исказа из члана 335. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљених Миће Петраковића и Зорана Гулића – адвоката Д.И., и браниоца окривљеног Александра Поповића, адвоката С.Л., поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К ПО1 бр.61/2011 од 19.10.2012. године и Апелационог суда у Београду Кж1 ПО1 бр. 12/13 од 08.11.2013. године, у седници већа одржаној у смислу члана 490. ЗКП-а, дана 04.06.2014. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви за заштиту законитости поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К ПО1 бр.61/2011 од 19.10.2012. године и Апелационог суда у Београду Кж1 ПО1 бр. 12/13 од 08.11.2013. године и то: браниоца окривљених Миће Петраковића и Зорана Гулића – адвоката Д.И. и браниоца окривљеног Александра Поповића - адвоката С.Л., због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП и члана 438. став 1. тачка 4. ЗКП, док се у осталом делу захтев браниоца окривљеног Александра Поповића ОДБАЦУЈЕ као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К ПО1 бр.61/2011 од 19.10.2012. године окривљени Бошко Јовић, Александар Поповић, Мићо Петраковић, Драгослав Крсмановић и Зоран Гулић оглашени су кривим због извршења по једног кривичног дела давање лажног исказа из члана 335. став 3. у вези става 1. Кривичног законика и осуђени на казне затвора и то: окривљени Бошко Јовић-на казну затвора у трајању од једне године и два месеца, окривљени Александар Поповић-на казну затвора у трајању од једне године и три месеца, окривљени Мићо Петраковић-на казну затвора у трајању од 11 месеци, окривљени Драгослав Крсмановић-на казну затвора у трајању од 11 месеци и окривљени Зоран Гулић на казну затвора у трајању од 11 месеци.

Истом пресудом окривљени су обавезани да суду на име трошкова кривичног поступка – паушала плате износе од по 50.000,00 динара у року од 15 дана по правноснажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 ПО1 12/13 од 08.11.2013. године одбијене су као неосноване жалбе тужиоца за организовани криминал, браниоца окривљених Бошка Јовића и Александра Поповића-адвоката Н.В., браниоца окривљених Миће Петраковића и Зорана Гулића-адвоката Б.П. и браниоца окривљеног Душана Крсмановића-адвоката М.Ж., а пресуда Вишег суда у Београду К ПО1 61/2011 од 19.10.2012. године је потврђена.

Против правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднели су:

Бранилац окривљених Миће Петраковића и Зорана Гулића-адвокат Д.И., због повреда закона предвиђених одредбама члана 438. став 1. тачка 4. ЗКП и члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине пресуду Вишег суда у Београду К ПО1 бр.61/2011 од 19.10.2012. године и пресуду Апелационог суда у Београду Кж1 ПО1 12/13 од 08.11.2013. године и предмет врати првостепену суду на поновно одлучивање, или да укине пресуду Апелационог суда у Београду и предмет врати Апелационом суду на поновно одлучивање, или да преиначи пресуду Вишег суда у Београду и окривљене Мићу Петраковића и Зорана Гулића ослободи од оптужбе;

Бранилац окривљеног Александра Поповића-адвокат С.Л. због повреде одредаба Законика о кривичном поступку-члана 438. став 2. тачка 1, 2. и 3, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји његов захтев и укине пресуду Вишег суда у Београду и пресуду Апелационог суда и предмет врати првостепену суду на поновно суђење.

По пријему захтева за заштиту законитости Врховни касациони суд је доставио примерке оба захтева Републичком јавном тужиоцу, те одржао седницу већа у смислу члана 490. ЗКП, о којој није обавестио јавног тужиоца и браниоца, јер је сматрао да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, те је након разматрања захтева за заштиту законитости, првостепене и другостепене одлуке и списка предмета, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Миће Петраковића и Зорана Гулића је неоснован, а захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Поповића је неоснован у односу на повреде закона-члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Миће Петраковића и Зорана Гулића – адвоката Д.И., указује се на битну повреду одредаба ЗКП из члана 438. став 1. тачка 4. ЗКП. По тим наводима, судија Апелационог суда у Београду – З.С., који је био председник жалбеног већа морао се изузети, јер је, као члан већа, учествовао у доношењу одлуке Врховног суда Србије Кж1 ОК 11/07 од 17.09.2008. године којом је у највећем делу потврђена пресуда Окружног суда у Београду КП 5/03 од 23.05.2007. године. По ставу браниоца, чињеница да је у овом кривичном предмету пресуда заснована претежно на записницима о саслушању сведока који су били предмет разматрања и оцене суда у поступку КП

5/03, па судија који је учествовао у том поступку већ има став о доказима због чега се не може очекивати да би он могао у предметном кривичном поступку против окривљених Миће Петраковића, Зорана Гулића и др, да на другачији начин сагледа чињенична и правна питања, чиме је угрожена његова непристрасност, што је разлог за изузеће судије из члана 37. став 2. ЗКП.

Разлози за обавезно изузеће судије предвиђени су одредбом члана 37. став 1. тачка 1. до 4. ЗКП, у којој су таксативно наведени сви разлози због којих судија или судија поротник мора бити изузет од судијске дужности у одређеном предмету. Међу овим разлозима није прописано поступање у другом кривичном предмету који је вођен против других лица за друго кривично дело, при чему нема утицаја чињеница да су неки од доказа изведени и цењени у овом кривичном предмету у светлу околности извршења конкретних кривичних дела и окривљених у овом поступку. Према томе, поступајући судија – председник жалбеног већа није имао законски основ да захтева своје изузеће.

Одредбом члана 39. ЗКП предвиђено је да изузеће могу тражити странке и бранилац, а у односу на изузеће судије суда који одлучује о жалби, странке и бранилац могу поднети захтев за изузеће у жалби или у одговору на жалбу. У конкретној ситуацији захтев за изузеће судије З.С. који је поступао по жалби, странке ни бранилац нису поднели, а разлога за његово обавезно изузеће по закону није било.

У захтеву за заштиту законитости истог браниоца, али и браниоца окривљеног Александра Поповића, адвоката С.Л. се указује и на повреду из одредбе члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, а недозвољен доказ на коме се пресуда заснива, браниоци окривљених налазе у транскриптима са садржином исказа сведока у које је у првостепеном поступку извршен увид. По ставу бранилаца на овај начин је погрешно транскриптима дат карактер исправе, а како лица чији су искази прочитани нису непосредно саслушана на главном претресу, њихови искази из другог кривичног поступка се не могу користити као доказ и на њима се не може засновати судска пресуда.

Према стању у списима јасно је да је првостепени суд извршио увид у транскрипте у којима се налазе записи саслушања сведока у оквиру кривичног поступка КП 5/03 који је окончан правноснажном пресудом. Саслушана лица су имала статус сведока у том поступку, а њихови искази, као и судска оцена тих исказа, односе се на чињенице које су предмет доказивања у том кривичном поступку. Стога, ови транскрипти као саставни део судског списка окончаног правноснажном пресудом имају карактер исправе и у њих се врши увид сходно одредби члана 405. ЗКП, како је првостепени суд и учинио, а захтеви бранилаца окривљених су у овом делу неосновани..

Захтевом браниоца окривљеног Александра Поповића, адвоката С.Л., се изражава сумња у непристрасност члана првостепеног судског већа судије В.М., што би био основ за побијање првостепене пресуде због повреде одредбе члана 37. став 2. ЗКП, која није наведена у захтеву за заштиту законитости, али произилази из његовог образложења. Међутим, сумња у непристрасност судије као факултативни основ за изузеће од судијске дужности на основу члана 37. став 2. ЗКП није обухваћена битном повредом одредаба кривичног поступка из члана

438. став 1. тачка 4. ЗКП која се односи само на обавезно изузеће судије које је наведено у одредби члана 37. став 1. тачке 1. до 4. ЗКП, због чега је захтев за заштиту законитости у овом делу оцењен као недозвољен.

Бранилац окривљеног Александра Поповића побија правноснажне пресуде и због повреда одређених у члановима 438. став 2. тачка 2. и 3. ЗКП, али ови законски разлози нису део таксативно наведених повреда означених у члану 485. став 4. ЗКП, због којих је окривљеном преко браниоца дозвољено подношење захтева за заштиту законитости. Из тог разлога Врховни касациони суд није ни разматрао постојање тих повреда, већ је у том делу захтев за заштиту законитости одбацио као недозвољен (члан 487. став 1. тачка 2. у вези члана 485. став 4. ЗКП).

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је у смислу члана 491. ЗКП одбио захтев за заштиту законитости, те донео одлуку као у изреци.

Записничар-саветник
Мила Ристић,с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.